

3.4.2019

Savukkeiden ja kääretupakan myyjillä oltava jäljitettävyyjärjestelmän vaatimat tunnistekoodit 20.5.2019 alkaen

Tupakkalain jäljitettävyyjärjestelmää koskeva sääntely tulee voimaan porrastetusti 20.5.2019 alkaen. Ensimmäisessä vaiheessa sääntely koskee savukkeita ja kääretupakkaa. Toisessa vaiheessa, 20.5.2024 alkaen, sääntely koskee kaikkia muitakin tupakkatuotteita. Jäljitettävyyjärjestelmä mahdollistaa tuotteen liikkeen seuraamisen koko toimitusketjussa valmistuksesta ensimmäiseen vähittäismyyntipaikkaan saakka.

Jäljitettävyyjärjestelmästä on säädetty EU:n tupakkatuotedirektiivissä (2014/40/EU) ja sen tarkoituksena on ehkäistä tupakkatuotteiden laitonta kauppaa. Tupakkatuotteiden jäljitettävyyttä koskevat tärkeimmät säännökset on tupakkalaissa (549/2016) koottu 6 lukuun.

Käytännössä jäljitettävyyjärjestelmän toimeenpano edellyttää, että **kaikki tupakkatuotteiden toimitusketjuun osallistuvat, valmistajasta aina ensimmäiseen vähittäismyyntipaikkaan asti, hakevat tunnistekoodoja, jotka mahdollistavat yrityksen ja toimipaikkojen tunnistamisen.** Näiden koodien avulla voidaan tehokkaasti tunnistaa kaikki ostajat sekä tupakkatuotteiden tosiasiallinen kuljetusreitti valmistuslaitoksesta ensimmäiseen vähittäismyyntipaikkaan. Ensimmäisessä vaiheessa tunnistekoodit on oltava savukkeiden ja kääretupakkatuotteiden toimitusketjuun osallistuvilla 20.5.2019 alkaen.

Asiasta voi lukea tarkemmin Valviran verkkosivuilla osiosta [Laittoman kaupan ehkäisy](#) sekä [Usein kysytyt kysymykset](#) (päivitetään huhtikuun kuluessa).

Tunnistekoodien hakeminen

Tunnistekoodoja on haettava sekä toiminnanharjoittajalle (*talouden toimijan tunnistekoodi*) että toimipaikalle (*toimintayksikön tunnistekoodi*). Tunnistekoodit haetaan sosiaali- ja terveysministeriön (STM) nimeämältä tunnisteiden antajalta. STM on nimennyt Suomen toimivaltaiseksi tunnisteiden antajaksi slovakialaisen yrityksen Allexis s.r.o:n. Löydät STM:n tiedotteen asiasta oheisten linkkien takaa [suomeksi](#), [ruotsiksi](#) tai [englanniksi](#).

Tunnistekoodoja voi alkaa hakemaan toukokuussa 2019. Valvira tiedottaa tunnistekoodien hakemiseen liittyvistä seikoista kevään 2019 aikana omilla verkkosivuillaan. Tunnistekoodien hakeminen ja vastaanottaminen on maksutonta.

Kun toiminnanharjoittaja on vastaanottanut tunnistekoodit tunnisteiden antajalta, on koodit ilmoitettava kunnan tupakkalakea valvovalle viranomaiselle, joka lisää ne myyntiluparekisteriin.

3.4.2019

Tukku ei voi 19.7.2019 jälkeen myydä savukkeita ja kääretupakkaa vähittäismyyntiluvan haltijalle, jolta puuttuvat jäljitettävyyssjärjestelmän toimintaan tarvittavat tunnistekoodit

Tukkukaupalla on velvollisuus pitää kirjaa jäljitettävyyssjärjestelmän piirissä olevien tupakkatuotteiden liikkeistä. Tämän vuoksi tukkukauppa ei voi myydä savukkeita tai kääretupakkaa vähittäismyyntiluvan haltijalle, jolla ei ole jäljitettävyyssjärjestelmän edellyttämiä tunnistekoodeja.

Tukkumyyjille on kuitenkin säädetty tupakkalaissa siirtymäaika, jonka perusteella tukku voi myydä vähittäismyyntiluvan haltijalle savukkeita ja kääretupakkaa 20 päivään heinäkuuta 2019, vaikka vähittäismyyjällä ei olisi jäljitettävyyssjärjestelmän mukaisia tunnistekoodeja.

Lyhyesti

1. Savukkeiden ja kääretupakan toimitusketjuun kuuluvilla (ml. vähittäismyyjät) on oltava jäljitettävyyssjärjestelmän mukaiset tunnistekoodit 20.5.2019 alkaen
2. Tunnistekoodien haku alkaa toukokuussa 2019 (asiasta tiedotetaan Valviran verkkosivuilla tarkemmin lähiviikkojen aikana)
3. Tukku ei voi myydä savukkeita ja kääretupakkaa 19.7.2019 jälkeen vähittäismyyjille, joilla ei ole jäljitettävyyssjärjestelmän mukaisia talouden toimijan ja toimintayksikön tunnistekoodeja

Lisätiedot: Lakimies Anne Ritari p. 0295 209 413 sekä lakimies Isabella Lencioni p. 0295 209 358